

Papa Innocenzo I al vescovo Decenzio di Gubbio

INCIPIIT EPISTOLA REGULARIS PAPAE INNOCENTII AD DECENTIUM.

Innocentius Decentio episcopo Egubino salutem.

Si instituta ecclesiastica, ut sunt a beatis apostolis tradita, integra vellent servare domini sacerdotes, nulla diversitas, nulla varietas in ipsis ordinibus et consecrationibus haberetur. Sed dum unusquisque non, quod traditum est, sed quod sibi visum fuerit, hoc existimat esse tenendum, inde diversa in diversis locis vel ecclesiis aut teneri aut celebrari videntur ac fit scandalum populis, qui, dum nesciunt traditiones antiquas humana praesumptione corruptas, putant sibi aut ecclesias non convenire aut ab apostolis vel apostolicis viris contrarietatem inductam. Quis enim nesciat aut non advertat id, quod a principe apostolorum Petro Romanae ecclesiae traditum est ac nunc usque custoditur, ab omnibus debere servari nec superduci aut introduci aliquid, quod auctoritatem non habeat aut aliunde accipere videatur exemplum, praesertim cum sit manifestum in omnem Italiam, Gallias, Hispanias, Africam atque Siciliam insulasque interiacentes nullum instituisse ecclesias nisi eos, quos venerabilis apostolus Petrus aut eius successores constituerint sacerdotes? Aut legant, si in his provinciis alius apostolorum invenitur aut legitur docuisse. Qui si non legunt, quia nusquam inveniunt, oportet eos hoc sequi, quod ecclesia Romana custodit, a qua eos principium accepisse non dubium est, ne, dum peregrinis assertionibus student, caput institutionum videantur omittere. Saepe dilectionem tuam ad urbem venisse ac nobiscum in ecclesia convenisse non dubium est, et quem morem vel in consecrandis mysteriis vel in ceteris agendis archanis teneat, cognovisse, quod sufficere arbitraretur ad informationem ecclesiae tuae vel reformationem, si praecessores tui minus aliquid aut aliter tenuerint, satis certum habere, nisi de aliquibus consulendos nos esse duxisses, quibus idcirco respondimus, non quod te aliqua ignorare credamus, sed ut maiore auctoritate vel tuos instituas vel, si qui a Romanae ecclesiae institutionibus errant, aut commoneas aut indicare non differas, ut scire valeamus, qui sint, qui aut novitates inducunt aut alterius ecclesiae quam Romanae existimant consuetudinem esse servandam.

DE PACE DANDA POST CONFECTA MYSTERIA.

Pacem igitur asseris ante confecta mysteria quosdam populis imperare vel sibi inter sacerdotes tradere, cum post omnia, quae aperire non debeo, pax sit necessaria indicenda, per quam constet populum ad omnia, quae in mysteriis aguntur atque in ecclesia celebrantur, praebuisse consensum ac finita esse pacis concludentis signaculo demonstrantur.

DE NOMINIBUS ANTE PRECEM SACERDOTIS NON RECITANDIS.

De nominibus vero recitandis, antequam precem sacerdos faciat atque eorum oblationes, quorum nomina recitanda sunt, sua oratione commendat, quam superfluum sit, et ipse per tuam prudentiam recognoscis, ut cuius hostiam, nec dum deo offeras, eius ante nomen insinues, quamvis illi incognitum nihil sit. Prius ergo oblationes sunt commendandae ac tunc eorum nomina, quorum sunt edicenda, ut inter sacra mysteria nominentur, non inter alia, quae ante praemittimus, ut ipsis mysteriis viam futuris precibus aperiamus.

QUOD NON DEBEANT BAPTIZATI NISI AB EPISCOPO CONSIGNARI.

De consignandis vero infantibus manifestum est non ab alio quam ab episcopo fieri licere. Nam presbyteri, licet sint sacerdotes, pontificatus tamen apicem non habent. Hoc autem pontificibus solis deberi, ut vel consignent vel paraclitum spiritum tradant, non solum consuetudo ecclesiastica demonstrat, verum illa lectio actuum apostolorum, quae asserit Petrum et Iohannem esse directos, qui iam baptizatis traderent spiritum sanctum. Nam presbyteris seu extra episcopum seu praesente episcopo, cum baptizant, chrismate baptizatos unguere licet, sed quod ab episcopo fuerit consecratum, non tamen frontem eodem oleo signare, quod solis debetur episcopis, cum tradunt spiritum paraclitum. Verba vero dicere non possum, ne magis prodere videar quam ad

consultationem respondere.

QUOD RITE OMNI SABBATO IEIUNETUR.

Sabbato vero ieiunandum esse ratio evidentissima demonstrat. Nam si diem dominicum ob venerabilem resurrectionem domini nostri Iesu Christi non solum in pascha celebramus, verum etiam per singulos circulos ebdomadarum ipsius diei imaginem frequentamus, ac si sexta feria propter passionem domini ieiunamus, sabbatum praetermittere non debemus, qui inter tristitiam et laetitiam temporis illius videtur inclusus. Nam utique constat apostolos biduo isto et in merore fuisse et propter metum Iudaeorum se occuluisse. Quod utique non dubium est in tantum eos ieiunasse biduo memorato, ut traditio ecclesiae habeat isto biduo sacramenta penitus non celebrari. Quae forma utique per singulas tenenda est ebdomadas praeter id, quod commemoratio diei illius semper est celebranda. Quod si putant semel atque uno sabbato ieiunandum, ergo et dominicum et sexta feria semel in pascha erit utique celebrandum. Si autem dominici diei ac sextae feriae per singulas ebdomadas reparanda imago est, dementis est bidui agere consuetudinem sabbato praetermisso, cum non disparem habeat causam a sexta videlicet feria, in qua dominus passus est, quando et ad inferos fuit, ut tertia die resurgens redderet laetitiam post biduanam tristitiam praecedentem. Non ergo nos negamus sexta feria ieiunandum, sed dicimus et sabbato hoc agendum, quia ambo dies tristitiam apostolis vel his, qui Christum secuti sunt, indixerunt, qui die dominico exhilarati non solum ipsum festivissimum esse voluerunt, verum etiam per omnes ebdomadas frequentandum esse duxerunt.

DE FERMENTO CIVITATIS PRESBYTERIS DIRIGENDUM.

De fermento vero, quod die dominico per titulos mittimus, superflue nos consulere voluisti, cum omnes ecclesiae nostrae intra civitatem sint constitutae. Quarum presbyteri, quia die ipso propter plebem sibi creditam nobiscum convenire non possunt, idcirco fermentum a nobis confectum per acolitos accipiunt, ut se a nostra communione maxime illa die non iudicentur separatos. Quod per parrochias fieri debere non puto, quia non longe portanda sunt sacramenta, nec nos per cimiteria diversa constitutis presbyteris destinamus, ut et presbyteri eorum conficiendorum ius habeant atque licentiam.

DE ENERGUMINIS BAPTIZATIS.

De his vero baptizatis, qui postea a daemonio aut vitio aliquo aut peccato interveniente arripiuntur, quaesivit dilectio tua, si a presbytero vel diacono possint aut debeant consignari. Quod hoc, nisi episcopus praeceperit, non licet. Nam si manus imponenda omnino non est, nisi episcopus auctoritatem dederit id faciendi. Ut autem fiat, episcopi est imperare, ut manus ei vel a presbytero vel a ceteris clericis imponatur. Nam quomodo id fieri sine magno labore poterit, ut longe constitutus energuminus ad episcopum deducatur, cum, si talis casus ei in itinere acciderit, ut nec ferri ad episcopum nec referri ad sua facile possit?

DE POENITENTIBUS.

De poenitentibus vero, qui sive ex gravioribus commissis sive ex levioribus poenitentiam gerunt, si nulla interveniat aegritudo, quinta feria ante pascha eis remittendum Romanae ecclesiae consuetudo demonstrat. Ceterum de pondere aestimando delictorum sacerdotis est iudicari, ut attendat ad confessionem poenitentis et afflictas atque lacrimas corrigentis actum iubere dimitti, cum viderit congruam satisfactionem. Sane si quis aegritudinem inciderit atque usque ad desperationem devenerit, ei est ante tempus paschae relaxandum, ne de saeculo absque communione discedat.

DE EPISTOLA SANCTI IACOBI APOSTOLI, IN QUA PRO INFIRMIS ORARE PRAECIPITUR.

Sane quoniam de hoc sicuti de ceteris consulere voluit dilectio tua, adiecit etiam filius meus Caelestinus diaconus in epistola sua esse a tua dilectione positum illud, quod in beati apostoli Iacobi epistola conscriptum est: Infirmatur quis in vobis, inducat presbyteros et orent super eum unguentes eum oleo in nomine domini et oratio fidei salvabit infirmum et suscitabit illum dominus, et si in peccatis fuerit, remittentur ei. Quod non est dubium de fidelibus aegrotantibus accipi vel intellegi

debere, qui sancto oleo chrismatis perungui possunt, quod ab episcopo confectum non solum sacerdotibus, sed omnibus uti christianis licet in sua et suorum necessitate unguendo. Ceterum illud superfluum videmus adiectum, ut de episcopo ambigatur, quod presbyteris licere non dubium est. Nam idcirco presbyteris dictum est, quia episcopi occupationibus aliis impediti ad omnes languidos ire non possunt. Ceterum si episcopus aut potest aut dignum ducit aliquem a se visitandum et benedicere et tangere chrismate, sine cunctatione potest, cuius est ipsum chrisma conficere. Nam poenitentibus istud fundi non potest, quia genus est sacramenti. Nam quibus reliqua sacramenta negantur, quomodo unum genus putatur posse concedi?

His igitur, frater karissime, omnibus, quae tua dilectio voluit a nobis exponi, prout potuimus, respondere curavimus, ut ecclesia tua Romanam consuetudinem, a qua originem ducit, servare valeat atque custodire. Reliqua vero, quae scribi fas non erat, cum affueris, interrogati poterimus edicere. Erit autem domini potentiae etiam id procurare, ut et tuam ecclesiam et clericos nostros, qui sub tuo pontificio divinis famulantur officiis, bene instituas et aliis formam tribuas, quam debeant imitari.

Data XIII Kl. April. Theodosio Augusto VII et Palladio vv. cc. cons.